

LUMEA NOUA.

Gazeta seriósa si voiósa, pentru toti si pentru tóte.

Ioane

S'a intorsu masin'a lunei, s'a intorsu cu capu 'n diosu,
Si mergu tóte din protiva, anapoda si pre dosu!

18 24 76.

Popoviciu

V. B.

GRABÍTI CU BANII! GRABITI!

Umilintiele si Sumetiele, Cucerniciele si Faciarniciele S'ale, cari dorescu a avé la casele loru acést'a gazeta, ce càdesce cu tamái'a hulei îngâmfarea imbracata in vestimentulu umilintiei si faciari'a aretata in tipulu pietatiei

Suntu rogati seau rogate :
cá se aiba gentiléti'a galant-óma de a tramite pre partea ei lescaie de chimiru :

2 fl., 1 fl. seau 50 cr. v. a.
care-si dupa starea s'a —

La Redactiunea „LUMEA NOUA“

in Szamosújvár.

Lana Caprina.

Nemor(i)t(ori)ulu Patriotu Tisza Kálmán a mersu la Beciu se ne aduca lana de auru adeca :

Banca nationala independenta

(de sene se intielege cà magiara),

si dupa truda si ostenéla de mai multe septemane

ni-a adusu lana de capra adeca :

Banca dualistica ungurésco-nemtiésca.

(cu valóre numai nemtiésca).

Ecce mixtura de bancatura :

WEIN GULDEN.	
Wien, am 2 Mai, 1876.	Österreichischen währung.
Nichtsungrisch m.p. Dir.	Becs, Május 2-án 1876.
Hunzfutemetzky mk. I. KAZA.	EGY
FORINT.	

Jud'a din véculu alu XIX-lea.

Dedicata DDloru Pappppp Simon,
Moldovány Gergutz et Compagnie.

Audít'ati frati Romani,
Despre Jud'a din betrani,
Ce-a vendutu Judeiloru
Pe alu lunei Salvatoru,
Si in fine desperatu
De-unu copaciu s'a spendiuratu?!

* * *

Se ve spunu dar' o minune,
(Si me credeti ce voiú spune):
Acelu Juda blastematu
Nu e mortu, a re'nviatu:
Si traesce de multi ani
Intre noi, intre Romani! . . .

*

Apoi si-acumu Jud'a nost'
E totu celu care-a mai fostu!

Va esí in 1/13 si 15/27 di a lunei, cu cate o saritura in totu trei-luniulu.

Adf — in locu de Salvatoru —
Elu vendù streiniloru —
Pentru-o punga-afurisita :
Gintea, Mum'a s'a iubita! . . .

*
*

Acumu un'a de-ar' mai face!
Dà-i de nou indemnu, o! drace,
Cá pe tempulu lui Christosu :
Se se spendiure cu-o fune,
Se mai scape-a mea natiune
De unu sierpe veninosu.

B u s d u g a n u.

Din „Catechismulu lui Papppp Simon.“*)

(Órecandu-va Veninatoriu sufletescu in Marmati'a).

I.

Tisza alu nostru, carele esti in Pesteá, prèmaré-sca-se numele teu, venia stapânirea t'a, fia voi'a t'a precum in Pesteá asia si in Marmati'a, osulu nostru celu de rosu dâni-lu nóue astadi si pana tiene despu-nerea t'a, si ne iérta nóua pecatulu de a fi nascuti din altu neamu precumu si noi iertâmu parentiloru nostrii cà ni-au nascutu si nu ne duce pre noi in Romani'a cì ne scapa de Daci'a, — cà a t'a este Panoni'a si Transilvani'a impreuna si Marmati'a spre sugere, impilare si strivire a totu ce nu e ungurescu acumu si pana la alta rënduéla. Asia se fia!

II.

Partita liberala bucura-te, ce'a ce esti cu stele si medalie daruita, Tisza este cu tene, pré-marita esti tu intre partitele tierei si pré-marítu este rodulu medulariloru tei, ca ni-ai marítu dàrile si ni-ai înmultitu detoríele. Prea-marita partita liberala, fiic'a lui Tisza despunietoriului nostru, intrepune-te pentru noi cá se dobândímu stele si medalie pentru a le portá spre mai mare prea-marírea t'a si îngâmfarea nóstra pana la celea inferne. Asia se fia!

(Se va continuá).

Care e mai cu dracú?

Cu ocasiunea unei productiuni de mimice si far-mece unu omu dela sate mirandu-se de comediantulu, care tiené in gura lumin'a aprinsa apoi mancá cãlti aprinsi si aruncá din gura schintei díse :

*) Pentru celea publicate su acésta rubrica raspunde Moldován Gergutz.

— Nu-i lucru curatu, omulu acest'a e cu dracú!
— O, acést'a nu-i nemicu, dar' ien' cauta ce-i vedé in gur'a mea! — díse unu omu spencelatu, cu nasulu rosíu de multa beutura.

— D'apoi dío io nu vedíu nemicu in gur'a domni-t'ale, — díse sateanulu cautându inca la gur'a deschisa a spencelatului ce-lu agrai.

— Pre cându se me credi bade, cà prin ace'a a intratu unu caru cu patru boi si dóue vaci, cu plugu, grapa si tóte olatele unui gazdusiagu mare si in urma si 80 de jugere de pamentu bunu si grasu, care 'mi aducé pre anu câteva sututie frumusiele.

— Cum asia?

— D'apoi asia, cà am beutu si am totu beutu pana candu in urma n'am avutu cu ce platí si a venitu blastematulu de Hersch ce-mi turnáse tiuc'a pre gútu si m'o jucuitu antáiu de averea miscatória si mai pre urma de mosí'a parentiésca si acumu am ajunsu a traí pre capulu si din mil'a altor'a. — Vedi asia mi-am beutu eu averea si mosí'a cea frumósa si acumu am ajunsu la sapa de lemnu, apoi nu-su eu mai cu dracú decâtu comediesiulu acest'a?

— Ba dío dreptu ai. Acesti'a si jidovii ne ducu banii si ne mananca averea nóstra! Dara se cáscigamu si se crutiamu si apoi vomu avé!!!

Ciganulu la Posta.

Ciganulu duse o epistola mare la posta, pre care pusese unu timbru postalu de 5 cr. si se rogá de postariu cá se-o traméta dreptu la feciorulu seu care fiendu catana s'a indepartatu in o tíera streina.

— Bene dada, — díse postariulu — o voiu tramite, dar' epistol'a e gré si nu-e destulu timbrulu de 5 cr. trebue se mai punemu inca unu timbru.

— Cum, domnule Mari'a-t'a cinstescu-ti faci'a, se mai punemu cà atunci a fi si mai gré si apoi a fi si mai mare baiú, dar' tramite-o asia cumu-i, numai rogu-te asia se se traméta cá se se dé chiar' la fetiorulu mieu, cà Dómne dragu ni-au mai fostu si nu scímu ce scí face acolo in tíer'a streina — díse ciganulu si plan-gundu amaru esí din cancelari'a postala fora de a mai ascultá pre postariu, care strigá in urm'a lui cá se mai platésca 5 cr. postuportu.

Se-mi mai odichnescu celea óse!

— Numai m'oiu maritá se-mi mai odichnescu celea óse! — díse o servitória luan-

du-si remasu bunu dela Dómn'a s'a, pre care o servise cu credentia mai multi ani, — si se marità.

Preste unu diumetate de anu intálnindu-o dómn'a s'a o intrebà: — Nó dá cum merge Flóre, odichnescuti bene ósele?

— Lasà-me la amarulu meu dómna, odichnescu díó ósele mele inca prea multu dar' ce tí-e necesulu cà ósele celea din gura 'mi odichnescu!

La patru cruci.

Unu ospetariu puse afora la ospetari'a s'a o tabla pre care eráu depinse trei cruci ér' de desubtu erá scrisu: „La patru cruci.“

— Mincinósa tí firm'a vecine! — díse vecinulu càrciumariului observandu pictur'a si scrisórea de pre tabla — la domni'a-t'a nu-su patru cruci cì numai trei.

— Bá patru díó acelea! — díse càrciumariulu. — Nu scíi Domni'a-t'a, cà eu pre langa acestea trei cruci mai am inca sí o alta cruce, care e cea mai greasi ace'a e femeí'a mea!

Lui i-e usioru.

Unu Ciganu se necesiá tare asupr'a tempestatiei si a viscolului ce se escáse chiar' candu 'lu ducé la furci (spëndiuratória).

— Lasà dada nu te necesí díse unulu dintre celi ce-lu insociá, — cà tíe 'ti este usioru cà vei remané aici, dar' nóue ni mai greu cà avemu inca de a ne intorná indareptu pre acestu tempu.

Candu si-a deschisu gur'a.

Unu deputatu, càrui'a nu-i placé a se prinde cu nemenea pentru-cà voiá a traí bene cu toti re'ntorcându-se in cerculu seu alegatoriu, in o societate fusé atacatu prin unu altu individu, care si elu se socoté harnicu de deputatía si í-i se aruncà, cà: „nu si-a deschisu gur'a neci odata.“

— Contr'a acestei'a protestezu solemnu — díse deputatulu infuriatu — eu mi-am deschisu totu-dé-un'a gur'a decâte-ori trebuí a aprobá cev'a dispusetiune ministeriala seu a fluera vre-o propunere a celoru contrari ocármuirei, eu am fostu unulu dintre celi mai activi membrii ai clubului aprobatoriloru si flueratoriloru.

De pre vremea jucútiloru de portia.

In Temisiu, unu esecutoru de dare impreuna cu argatii judecatoriei intrá la unu omu seracu pentru de a-lu esecua de contributiunea restanta. — Omulu necesitu le esí inainte si í-i îndrumà in podu cà acolo are bucate se-i le pretiuésca si vendia acelea, cà alte celea nu are ce le dá.

Esecutorulu tocmindu scar'a la podu se sí sui impreuna cu toti ai sei, dar' omulu inca nu fú lenesiu, cì indata luà scar'a dela podu si apoi aprinse coperisiulu casei de mai multe laturi.

Esecutorulu strigà asupr'a omului cà se le puna scar'a se se pogóre din podu, — dar' acest'a nu voiá a scí nemicu de strigatulu jucútilului cì priveá cu desfatare cum se latiesce par'a in tóte partile. — Intru acea esecutorulu inca nu luà lucrulu de gluma, cì sarí cu totu personalulu seu prin mediuloculu flacariloru si apoi acesti'a impreuna cu multímea adunata stinserà foculu. —

Esecutorulu are dreptu reminiscentia unu picioru ruptu, — ér' tieranulu e inchisu pre câte-v'a lune pentru acésta tractare a organeloru financiáli.

Caracteristicu pentru tempulu modernu.

Petrecându omulu cu luare-amente esecutiunele ce se facu in tóte partile pentru diverse detorie nu pote cá se nu se màchnésca pana la sufletu de prapasti'a, in care a adusu pre poporu libertatea sugerei si a despoiarei prin camatarie ce pestrecu ori-ce semtíri de umanitate. —

Si se nu créda nemenea, cà acésta lege nu a adusu la sapa de lemnu si pre multi dintre celi mai avuti magnati ai tieriei. Multi suntu sí intre acesti'a, cari, déca ar' fí astrensi se-si platésca tóte detoriele contrase in tempulu mai din urma, ar' cautá se ésa indata din cas'a si averea parentiésca.

Mai caracteristicu intre tóte acestea e dillapidarea baniloru comuni seu a celoru meniti spre unu scopu seu altulu. — Asia mai de curúndu se va dá in toba averea miscatória si apoi cea nemiscatória a Guvernurulu de Fiume Grof Szapáry Géza pentru a se cásigá sum'a de 999 fl. 6 cr. (si spesele 125 fl. 92 cr.) ce erá destinatu la edificarea unei scóle.

